

NGHIÊN CỨU KẾT TINH DÀN BÀI
1 và 2 Sử kí, E-xơ-ra, Nê-hê-mi, Ê-xơ-tê

TIÊU NGŨ

Ý nghĩa nội tại của 12 sách lịch sử trong Cựu Ước (Giô-suê, Các Quan Xét, Ru-tơ, 1 và 2 Sa-mu-ên, 1 và 2 Các Vua, 1 và 2 Sử Kí, E-xơ-ra, Nê-hê-mi và Ê-xơ-tê) khái thị rằng chuyển động của Đức Chúa Trời trong lịch sử con người là sự chuẩn bị đường lối để Đức Chúa Trời thực hiện gia tể đời đời của Ngài bằng cách Ngài trở nên người để con người có thể trở nên Đức Chúa Trời trong sự sống và trong bản chất (nhưng không trong Thần cách), hầu sản sinh và xây dựng Hội thánh là Thân thể hữu cơ của Đấng Christ để tổng kết Giê-ru-sa-lem Mới vì sự biểu lộ chung cuộc của Ngài.

E-xơ-ra tái cấu tạo dân Israel bằng các lễ thật thuộc trời; trong sự khôi phục của Chúa, chúng ta cần những E-xơ-ra, tức những người dạy-tế lễ, tiếp xúc Đức Chúa Trời, được đâm thấm Đức Chúa Trời, là một với Đức Chúa Trời, được đổ đầy Đức Chúa Trời, và thông thạo Lời Đức Chúa Trời – loại người này có đủ phẩm chất để làm người dạy trong sự khôi phục

Chúng ta cần sống bởi Christ và sống ra Christ, qua đó tôn đại Christ, hầu chúng ta có thể xây dựng Hội thánh là sự biểu lộ của Đức Chúa Trời; để biểu lộ Đức Chúa Trời, chúng ta cần được thánh hóa và được đổi mới hằng ngày bởi sự tẩy rửa của nước trong lời để được trình diện cho Christ, Chàng rể của chúng ta, như một cô dâu thuần khiết, vinh hiển, biểu lộ Đức Chúa Trời.

Để xây dựng Hội thánh là Thân thể Đấng Christ, cần thực hiện chiến trận thuộc linh theo bốn nguyên tắc – không sử dụng vũ khí thuộc xác thịt, giữ vị trí thắng thiên, sử dụng vũ khí thuộc linh đầy quyền năng để phá đổ các thành trì của kẻ thù, và hiểu rằng cầu nguyện là chiến trận và thốt ra những lời cầu nguyện chiến trận trong lĩnh vực thuộc trời và từ ngai của Đức Chúa Trời.

Bài Một

Chuyển động của Đức Chúa Trời trong lịch sử con người để thực hiện gia tế đời đời của Ngài

Đọc Kinh văn: Xa. 1:18-21; 2:1-2, 5, 8-9, 11; 6:12-13; 10:1, 3, 8, 12; 11:7; 12:1, 10; 14:5, 9

I. Ý nghĩa nội tại của 12 sách lịch sử trong Cựu Ước (Giô-suê, Các Quan Xét, Ru-tơ, 1 và 2 Sa-mu-ên, 1 và 2 Các Vua, 1 và 2 Sử Kí, E-xo-ra, Nê-hê-mi và Ê-xơ-tê) khái thị rằng chuyển động của Đức Chúa Trời trong lịch sử con người là chuẩn bị con đường để Đức Chúa Trời thực hiện gia tế đời đời của Ngài bằng cách Ngài trở nên người để con người có thể trở nên Đức Chúa Trời trong sự sống và trong bản chất (nhưng không trong Thân cách), hầu sản sinh và xây dựng Hội thánh là Thân thể hữu cơ của Đấng Christ nhằm tổng kết Giê-ru-sa-lem Mới vì sự biểu lộ chung cuộc của Ngài:

- A. Chúng ta phải kết nối 12 sách lịch sử trong Cựu Ước với gia tế đời đời của Đức Chúa Trời; thật ra, Kinh Thánh cho chúng ta biết một điều duy nhất, đó là gia tế đời đời của Đức Chúa Trời, là điều dựa trên niềm vui thích tốt lành của Ngài, khát vọng của lòng Ngài (Êph. 1:4-5, 9-10; 1 Ti. 1:3-4; 6:3); mười hai sách lịch sử này được viết theo khái thị thần thượng của Đức Chúa Trời để khuyên răn và soi sáng chúng ta (1 Cô. 10:11).
- B. Việc thực hiện gia tế đời đời của Đức Chúa Trời (với thủ tục là sự cứu chuộc pháp lí của Ngài và mục tiêu là sự cứu rỗi hữu cơ của Ngài) để chuẩn bị chúng ta thành cô dâu của Ngài hầu đem Ngài trở lại là phương cách duy nhất để giải quyết nan đề trong tình hình thế giới ngày nay; đây là khát vọng của lòng Đức Chúa Trời, và Ngài sẽ hoàn thành—La. 5:10, 17, 21; 1 Tê. 5:23-24; Phil. 1:3-6.
- C. Lần đến thứ nhì của Chúa sẽ giải quyết mọi nan đề của thế giới, chẳng hạn như sự bất công (Ês. 11:4), chiến tranh (2:4), bệnh tật (Khải. 22:2; Êxc. 47:12), đói kém (Ês. 35:1, 6), giáo dục (EEs. 2:2-5; 4:2-6; 11:9; Ha. 2:14; Hê. 8:11; Thi. 2:6, 12), các tổ chức tội lỗi (Mat. 13:41-43), sự chịu khổ của cả cõi thọ tạo (La. 8:21-22; Ês. 11:6, 9), và các chính thể thuộc đất (Khải. 11:15; Đa. 2:34-35, 44-45).

II. Sách Xa-cha-ri khái thị rằng điểm trọng yếu và nội dung chính của chuyển động Đức Chúa Trời trong lịch sử con người là hai lần đến của Christ vì chứng cứ của Jesus, sự xây dựng của Đức Chúa Trời:

- A. Xa-cha-ri chương 9 đến 11 nói về lần đến thứ nhất của Christ theo cách khiêm ti, tức là khiêm nhường và thân mật:
  1. Christ đã đến cách công chính như một vị Vua để cứu dân Đức Chúa Trời, nhưng là một Vua khiêm ti, một Vua bị sỉ nhục, không phải cưỡi một con ngựa oai phong mà là một con lừa, thậm chí là lừa con; điều này được ứng nghiệm khi Jesus Christ vào Giê-ru-sa-lem lần cuối—Xa. 9:9; Mat. 21:5-10.
  2. Christ đã bị một trong các môn đồ Ngài ghét bỏ, tấn công, khước từ, và phản bội vì 30 miếng bạc, tức giá của một nô lệ (Xa. 11:8, 12-13; Xuất. 21:32); điều được nói tiên tri ở đây được ứng nghiệm trong các sách Phúc âm (Mat. 26:14-15; 27:3-10).
  3. Christ, Bạn của Đức Giê-hô-va, đến như là Người chăn được Đức Chúa Trời sai đến với con dân Israel; là con người, Christ vừa là người thân của con dân Israel vừa là Bạn của Đức Giê-hô-va; Ngài là Người chăn bị đánh đập, còn các môn đồ Ngài bị tan tác như chiên—Xa. 13:6-7; Gi. 10:11; Mat. 9:36; 26:31; Gi. 16:32-33.
  4. Christ bị thương tích trên thập tự giá trong nhà Israel, nhưng Ngài nói: “Ta đã bị thương trong nhà những người yêu mến Ta”; con dân Israel đã giết Christ, nhưng trong lời ngọt ngào này, Christ kể hành động của họ là những vết thương từ những người yêu mến Ngài—Xa. 13:6-7; 12:10; Khải. 1:7; Thi. 22:16.

5. Hông của Christ bị đâm, và Ngài đã trở thành một mạch nước tuôn mở ra vì tội lỗi và sự ô uế—Xa. 12:10; 13:1; Gi. 19:34, 37; Mat. 26:28.
- B. Xa-cha-ri chương 12 đến 14 nói về lần đến thứ nhì trong chiến thắng của Christ bằng quyền năng và uy quyền:
  1. Christ sẽ đến lần thứ nhì cùng với các thánh đồ của Ngài, tức những người đắc thắng—14:5; G-ên 3:11; Giu. 14.
  2. Chân Ngài sẽ đứng trên núi Ô-liu trước thành Giê-ru-sa-lem về phía Đông—Xa. 14:4; Công. 1:9-12.
  3. Ngài sẽ chiến đấu cho con dân Israel, dân được chọn của Ngài, chống lại các dân tộc vây hãm họ và sẽ cứu họ khỏi sự hủy diệt—Xa. 14:2-3, 12-15; 12:1-9.
  4. Lúc đó, cả nhà Israel sẽ nhìn lên Ngài, Đấng mà họ đã đâm, và họ sẽ than khóc về Ngài; nhờ đó, toàn thể Israel sẽ được cứu—cc. 10-14; La. 11:26.
  5. Sau đó, Ngài sẽ là Vua trị vì và cai trị trên các dân tộc; mọi người sẽ đi lên Giê-ru-sa-lem hằng năm để thờ phượng Ngài, và tất cả sẽ được thánh hóa cho Ngài—Xa. 9:10; 14:16-21.
  6. “Đức Giê-hô-va sẽ làm Vua trên khắp đất; và trong ngày đó, Đức Giê-hô-va sẽ là Đức Chúa Trời duy nhất và danh Ngài là duy nhất”—c. 9; Thi. 72:8; Khải. 11:15.

III. Đấng Christ bao-hàm-tất-cả là lịch sử chuyển động của Đức Chúa Trời trong lịch sử con người để đạt được tòa nhà của Đức Chúa Trời hầu hiển lộ Đức Chúa Trời—Xa. 4:9; 6:12-15; Mat. 16:18; Gi. 1:1, 14; 1 Cô. 15:45b; Khải. 4:5; 5:6; 21:2:

- A. Trong khi Christ đang khéo léo làm việc để kiểm soát cách có tổ chức tình hình thế giới trong lịch sử con người, Ngài cũng đang khéo léo tác thành chính Ngài vào chúng ta trong lịch sử thần thượng để làm cho chúng ta trở thành kiệt tác của công tác Ngài, bài thơ của Đức Chúa Trời, một phát minh mới của Đức Chúa Trời, diễn tả sự khôn ngoan vô hạn và sự thiết kế thần thượng của Ngài—Công. 5:31; Êph. 2:10.
- B. Trong nhân tính Ngài, Christ là Thiên sứ của Đức Giê-hô-va, mà chính Đức Giê-hô-va là Đức Chúa Trời Tam Nhất, đứng cùng với dân Ngài tại nơi thấp nhất của thung lũng trong tình trạng bị sỉ nhục của họ để chăm sóc họ, cầu thay cho họ, và nhanh chóng đem họ ra khỏi cảnh phu tù ở Ba-by-lôn—Xa. 1:7-17; Xuất. 3:2, 4-6, 13-15; Ês. 63:9; Phục. 33:27.
- C. Christ là Thọ thủ công cuối cùng được Đức Chúa Trời dùng để bẻ gãy bốn sừng; bốn sừng này là bốn vương quốc cùng các vua của chúng—Đế quốc Ba-by-lôn, Mê-đô-Ba Tư, Hi Lạp, và La Mã—cũng được tượng trưng bởi pho tượng lớn hình người có bốn phần trong Đa-ni-ên 2:31-33, bốn giai đoạn châu chấu trong Giô-ên 1:4, và bốn con thú trong Đa-ni-ên 7:3-8, đã gây thiệt hại và hủy diệt dân được chọn của Đức Chúa Trời—Xa. 1:18-21:
  1. Bốn thọ thủ công là bốn thọ tài khéo? được Đức Chúa Trời dùng để phá hủy các vương quốc này cùng với các vua của chúng; mỗi vương quốc trong ba vương quốc đầu (Ba-by-lôn, Mê-đô-Ba Tư, và Hi Lạp) đều bị vương quốc sau đánh chiếm cách khéo léo?—Đa. 5; 8:3-7.
  2. Thọ thủ công thứ tư sẽ là Christ như là hòn đá không bởi tay cắt ra, sẽ nghiền nát Đế quốc La Mã được phục hồi và bởi đó nghiền nát pho tượng lớn hình người là toàn bộ chính thể loài người khi Ngài trở lại—2:31-35.
  3. Hòn đá này không chỉ tượng trưng cho Christ cá thể mà còn cho Christ tập thể, tức Christ cùng với “những người mạnh mẽ” của Ngài—G-ên 3:11.
- D. Christ tập thể, tức Christ cùng với cô dâu đắc thắng của Ngài, sẽ đến như là hòn đá để nghiền nát toàn bộ chính thể con người hầu đem vương quốc Đức Chúa Trời đến—Đa. 2:34-35; G-ên 3:11; Khải. 19:11-21; đc. Sáng. 1:26.
- E. Trong khi Đa-ni-ên chương 2 nói về Christ đến như hòn đá không bởi tay cắt ra, thì Khải Thị chương 19 nói về Christ đến như là Đấng có cô dâu là quân đội của Ngài.

IV. Ê-phê-sô chương 5 và 6 khải thị Hội thánh vừa là cô dâu vừa là chiến binh; trong Khải Thị chương 19, chúng ta cũng có hai phương diện này của Hội thánh—Êph. 5:25-27; 6:10-20; Khải. 19:7-9, 11, 14:

- A. Để trở thành cô dâu trong lịch sử thần thượng, chuyển động của Đức Chúa Trời trong lịch sử con người, chúng ta cần lời trang điểm của Đức Chúa Trời, và để trở thành chiến binh trong lịch sử thần thượng, chuyển động của Đức Chúa Trời trong lịch sử con người, chúng ta cần lời giết chết của Đức Chúa Trời—Êph. 5:26; 6:17-18; đc. 2 Ti. 3:16.
- B. Vào ngày cưới của Ngài, Christ sẽ kết hôn với cô dâu của Ngài, tức những người đắc thắng đã nhiều năm đánh trận chống lại kẻ thù của Đức Chúa Trời—đc. Đa. 7:25; 6:10; Êph. 6:12.
- C. Trước khi xuống đất để xử lí Anti-christ và toàn bộ chính thể loài người, Christ sẽ có một lễ cưới, liên hiệp những người đắc thắng của Ngài với chính Ngài thành một thực thể—Khải. 19:7-9.
- D. Do đó, Christ là Linh, tức Đức Chúa Trời Tam Nhất đã-trải-qua-tiến-trình và được-tổng-kết, kết hôn với Hội thánh là cô dâu, tức con người ba phần đã-trải-qua-tiến-trình và được biến đổi—22:17a.
- E. Sau lễ cưới, Ngài sẽ đến cùng với cô dâu mới cưới của Ngài để hủy diệt Anti-christ, kẻ sẽ cùng với quân đội của hắn trực tiếp chiến đống chống lại Đức Chúa Trời—19:11, 14:
  - 1. Chúa Jesus, tức Lời của Đức Chúa Trời, sẽ giết Anti-christ, kẻ bất pháp, bằng hơi thở của miệng Ngài, và Ngài sẽ phế bỏ Anti-christ bằng sự hiển lộ từ sự đến của Ngài—cc. 11-15; 2 Tê. 2:2-8.
  - 2. Ra từ miệng Christ có thanh gươm bén để Ngài đánh các dân tộc—Khải. 19:15; 1:16; 2:12, 16.
- F. Sau khi nghiền nát chính thể loài người, Đức Chúa Trời sẽ dọn sạch toàn vũ trụ; khi ấy, Christ tập thể, tức Christ cùng với những người đắc thắng của Ngài, sẽ trở thành một núi lớn để lấp đầy trái đất, làm cho cả trái đất trở thành vương quốc của Đức Chúa Trời—Đa. 2:35, 44; 7:22, 27; Khải. 11:15.

V. Phương cách để hoàn thành chuyển động của Đức Chúa Trời trong lịch sử con người hầu thực hiện gia tế đời đời của Ngài là vận dụng linh để kinh nghiệm và vui hưởng Christ là Linh tăng cường gấp bảy—1:10; 4:2; 17:3; 21:10; 4:5; 5:6; Xa. 3:9; 4:10:

- A. Xa-cha-ri 1:3 chép: “Hãy trở lại cùng Ta, Đức Giê-hô-va vạn quân phán, thì Ta sẽ trở lại cùng các ngươi, Đức Giê-hô-va vạn quân phán vậy”; chúng ta cần vận dụng linh mình để trọn lòng trở lại với Chúa; điều này thiết lập nguyên tắc là chúng ta phải trở lại với Chúa trước, rồi Ngài sẽ trở lại với chúng ta—Giê. 24:7; Ôs. 6:1-3; 14:1-5; G-ên 2:13; Lu. 15:17-24.
- B. Xa-cha-ri 12:1 chép: “Gánh nặng lời Đức Giê-hô-va về Israel. Đức Giê-hô-va là Đấng giương các tầng trời, lập nền trái đất, và tạo linh con người bên trong họ, có phán...”:
  - 1. Trong sự sáng tạo, Đức Chúa Trời đã tạo nên ba điều trọng yếu, quan trọng như nhau—các tầng trời, trái đất, và linh con người.
  - 2. Các tầng trời dành cho trái đất, trái đất dành cho con người, và con người được Đức Chúa Trời tạo nên có một linh để có thể tiếp xúc Đức Chúa Trời, tiếp nhận Đức Chúa Trời, thờ phượng Đức Chúa Trời, sống Đức Chúa Trời, thực hiện mục đích của Đức Chúa Trời cho Đức Chúa Trời, và là một với Đức Chúa Trời—c. 1.
  - 3. Phần cai trị trung tâm và có trọng lượng nhất của bản thể con người nên là linh; một người được linh mình cai trị và kiểm soát là một người thuộc linh—1 Cô. 2:14-15; 3:1; 14:32; Gi. 3:6; Êph. 3:16; 1 Phi. 3:4; Đa. 6:3, 10.
  - 4. Sách Xa-cha-ri truyền bảo chúng ta phải hoàn toàn chú ý đến nhân linh của mình để chúng ta có thể nhận lãnh Christ được khải thị trong sách này và hiểu mọi điều được khải thị trong sách ấy về Ngài—Sáng. 2:7; Gi. 4:24; Phil. 4:23.
- C. Chúng ta cần vui hưởng Christ là Linh tăng cường gấp bảy trong các phương diện sau:
  - 1. Christ là con người cầm một dây đo trong tay, đo dân của Đức Chúa Trời để thử nghiệm, phán xét, kiểm tra, và sở hữu họ cho vương quốc Ngài—Xa. 2:1-2; Êxc. 40:3; 47:1-5; Thi. 139:23-24.
  - 2. “Ta, Đức Giê-hô-va phán: Ta sẽ là tường bằng lửa chung quanh nó, và sẽ là sự vinh hiển ở giữa nó”—Xa. 2:5:

- a. Việc tường thành Giê-ru-sa-lem và vinh hiển trong thành sẽ là chính Đức Giê-hô-va cho thấy rằng Đức Giê-hô-va, tức Christ, sẽ là sự bảo vệ của Giê-ru-sa-lem tại chu vi của thành và vinh hiển tại trung tâm của thành; điều này cho thấy tính trung tâm và bao quát của Christ trong gia tể của Đức Chúa Trời.
  - b. Ngày nay, Christ là vinh hiển ở trung tâm của Hội thánh, và Ngài cũng là lửa cháy quanh chu vi của Hội thánh để bảo vệ Hội thánh; trong Giê-ru-sa-lem Mới, Đức Chúa Trời Tam Nhất trong Christ sẽ là vinh hiển ở trung tâm của thành (Khải. 21:23; 22:1, 5), và vinh hiển này sẽ chiếu sáng qua tường thành trong vát để trở thành sự bảo vệ bằng lửa cho thành (21:11, 18a, 24).
3. Christ là Đấng được Đức Giê-hô-va vạn quân sai phái và cũng là Đấng sai phái, tức Đức Giê-hô-va vạn quân, để chăm sóc dân Ngài, những người rất yêu dấu của Ngài; hễ ai chạm đến họ là chạm đến con ngươi của mắt Ngài—Xa. 2:8-9, 11; đc. Gi. 14:26; 15:26.
  4. Christ đã đến như là Người chăn để chăn bầy bằng hai cây gậy—một cây gọi là Ân huệ (ân điển), và cây kia gọi là Dây buộc (buộc); ân điển là để chúng ta được hòa quyện với Đức Chúa Trời, còn buộc là để chúng ta được buộc lại thành một—Xa. 11:7; 2:1-2, 5, 8-9, 11; Gi. 21:15-17:
    - a. Trong khi Chúa đầy ân huệ với chúng ta thì chúng ta nên xin Ngài ban cho chúng ta nhiều ân huệ hơn, nhiều ân điển hơn, nhiều “mưa” hơn—Xa. 10:1; 12:10; Êxc. 34:26.
    - b. Sau khi được Chúa là Người chăn viếng thăm, mỗi chiên yếu đuối giữa vòng dân Đức Chúa Trời trở thành một con ngựa oai phong—Xa. 10:3; đc. 9:13, 16; Đa. 11:32b.
    - c. Trong thì giờ phấn hưng buổi sáng, Chúa thường huyết gọi chúng ta, kêu gọi chúng ta và nhóm hiệp chúng ta lại với Ngài; tiếng huyết gọi của Chúa không chói tai nhưng êm ái và dịu dàng, có phần giống tiếng chim hót—Xa. 10:8.
    - d. Chúa làm mạnh mẽ chúng ta trong chính Ngài để chúng ta có thể bước đi trong danh Ngài—c. 12; Cól. 3:17.

VI. Với chuyển động của Đức Chúa Trời, tức lịch sử thần thượng, trong lịch sử con người, có thọ tạo mới—người mới với một lòng mới, một linh mới, một sự sống mới, một bản chất mới, một lịch sử mới, và một tổng kết mới; chúng ta ngợi khen Chúa vì chúng ta ở trong lịch sử thần thượng để kinh nghiệm và vui hưởng những điều huyền nhiệm, thần thượng vì sự cứu rỗi hữu cơ của chúng ta, để chúng ta có thể tự chuẩn bị sẵn sàng hầu trở nên cô dâu đặc thủng của Ngài để đem Ngài trở lại—*Thánh ca* 16; La. 5:10, 17-18, 21; 6:4; Êxc. 36:26; 2 Cô. 3:16-18; Mat. 5:8; Tít 3:5; Êph. 5:26-27; 6:17-18; Khải. 19:7; Mat. 24:44; 25:10.